

Politikerne kæmper for at få din stemme - disse fem emner er vigtigst for nordjyderne

Der er masser af emner for politikerne at sætte fokus på, når de kæmper om stemmerne. Men hvad er egentlig det allervigtigste ifølge nordjyderne?

Af Tess Amelung

ta@dnmh.dk

NORDJYLLAND: Vi nærmer os valgdagen 1. november, og temaerne i årets valgkamp er flere.

Ikke lige så snart vi var tilbage til en mere normal hverdag efter coronapandemien, bankede de næste kriser på døren. Energikrise, inflation, krig og klimaforandringer, der stadig viser sit ansigt.

Med så meget uro i hverdagen, hvad er så det allervigtigste politisk, hvis man spørger nordjyderne selv?

Det har et repræsentativt udsnit på 1459 personer svaret på i den nyeste undersøgelse fra Panel Nordjylland, der blev foretaget i perioden 13. - 18. oktober.

1. Sundhedsvæsenet

Det allervigtigste emne for nordjyderne er, ligesom på landsplan, sundhedsvæsenet.

Hvor det i august var 53 procent af nordjyderne, der pegede på sundhed som det vigtigste emne, er det nu 68 procent.

Det danske sundhedsvæsen har længe været under massivt pres, og onsdag advarede kirurger, læger og professorer om, at de danske sygehuse er i frit fald.

Hver anden opslåede stilling besættes ikke, og sygeplejerskerne flygter over i det private. Den udvikling kan ifølge professor i Sundhedsøkonomi ved Syddansk Universitet, Jes Søgaard, kun stoppes ved at suspendere behandlingsgarantien. De lange ventelister betyder, at flere patienter går så længe med deres sygdom, at det ikke længere giver mening at behandle dem, når det er deres tur.

Politikerne er enige om, at sundhedsvæsenet skal løftes, og Lars Løkke Rasmussen vil med Moderaterne lave en total reformering i form af fem konkrete initiativer, der skal forbedre situationen allerede i 2023. Og den plan har fået ros af professor Jes Søgaard.

Grafik: Jette Klokkeholm

- Det her er det mest konkrete og pragmatiske forslag, jeg har set lagt frem i den her valgkamp. Det viser faktisk, at Lars Løkke Rasmussen formentlig er den politiker i Danmark, der ved mest om sundhedsvæsenet, udtalte han til TV 2.

2. Økonomi og inflation

Ikke overraskende er økonomi og inflation det vigtigste emne for hele 57 procent af nordjyderne. I august var det 18 procent.

Ud af dem har 73 procent ændret indkøbsvaner, og størstedelen tænker mere over at gå efter indkøbstilbud sammenlignet med sidste år.

Også på landsplan er inflation og privatøkonomi røget langt op på listen, viste en Voxmeter for en uge siden. Hvor inflation fem uger forinden var det vigtigste for 1,8 procent af danskerne,

viste seneste måling, at det nu gjaldt 12,4 procent.

Priserne på helt basale fødevarer stiger stadig med raket fart, og derfor lover de tre statsministerkandidater nu også skattelettelser, så danskerne kan få flere af deres egne penge i lommerne.

3. Klima og miljø

2019-valget endte med at blive et klimavalg.

Kort efter valget blev der gennem en politisk bred aftale vedtaget en klimalov om reducere af danske udledninger på 70 procent frem mod 2030.

Da Panel Nordjylland i august spurgte nordjyderne, hvor vigtigt klimaemnet var for dem i nuværende valgkamp, svarede 20 procent, at det var det vigtigste emne, hvor det i den seneste undersøgelse var steget til 37 procent.

Det er især de 18-39-årige, der synes, at klima og miljø er vigtigst, men også nordjyder mellem 60-69 år tilkendegiver nu, at det er et af de vigtigste temaer i valgkampen.

Hvor det i august var 19 procent af de 60-69 årige, der syntes, det var vigtigst, er det nu 37 procent.

Klimaforandringerne kræver lige så meget handling, som de hele tiden har gjort, er de fleste politikere enige om. Også selvom valget denne gang nok ikke ender som klimavalg på grund af energikrise og inflation. En række partier gik i foråret sammen om en bred, grøn aftale, men der er stadig meget at gøre, er alle tre statsministerkandidater enige om.

4. Energi og energipriser

En app der viser, hvornår strømmen er billigst, og folk der vasker om natten. Ener-

gikrisen kradser hos mange nordjyder, og det afspejler sig også i, at 35 procent af de adspurgte ser netop det emne som det vigtigste. Det er især hos de 50-69 årige, at interessen for energikrisen er stor.

Både private og erhvervsdrivende mærker stigningen, hvor små butiksindehavere må lukke, nordjyder ændrer vaner i hjemmet, og det har sågar fået betydning for julelyset i Aalborg, hvor blandt andet Salling i år ikke vil tænde for den røde sløjfe. Krisen rammer altså alle, og der er udsigt til, at det fortsætter ind i det nye år.

Og selvom energien er dyr i hele landet, er den, modsat hvad den plejer, ofte dyrere vest for Storebælt end øst for.

Det viste sig eksempelvis i sommer, hvor der var timer, hvor strømmen i Jylland og på Fyn var næsten 300 gange så dyr som i resten af landet.

FAKTA

PANEL NORDJYLLAND

- Hver måned giver 2000 nordjyder deres meninger til kende i Panel Nordjylland. Formålet med panelet er at blive klogere på nordjydernes holdninger, interesser og adfærd.
- På baggrund af svarene tegner sig nemlig et troværdigt og nuanceret billede af, hvordan nordjyderne forholder sig til forskellige emner, og hvordan det kommer til udtryk.
- Der er omkring 475.000 personer over 18 år. Analyseinstittuttet JYSK ANALYSE i Aalborg udvælger panelet på baggrund af køn, alder og bopæl.

Det skyldes blandt andet tørke i Norge og et kabel på bunden af Storebælt på 600 megawatt, der forsyner Sjælland, Bornholm, Lolland-Falster og Sverige bedre, og hvor Jylland og Fyn hænger bedre sammen med Tyskland.

5. Skole og uddannelse

Skole og uddannelse er det vigtigste tema for 27 procent af regionens borgere. Det er især nordjyder mellem 30-39 og 40-49 år, der synes, det er vigtigst, hvor de står for over halvdelen.

Nordjyske har tidligere dækket forholdene i folkeskolen, som blandt andet viste, at optaget på læreruddannelsen i år tog et stort dyk, hvor 2277 personer blev tilbudt en plads på en af landets læreruddannelser - det laveste tal siden 2014.

I Nordjylland viser tallene også, at 40 procent forlader deres stilling som folkeskolelærer i Aalborg Kommune inden for fem år. Og det tyder på, at problemerne lurer i horisonten, udtalte formand for Aalborg Lærerforening Karsten Lynge Simonsen til Nordjyske. Fortsætter udviklingen, vil stillingerne i højere grad besættes af vikarer, og det vil påvirke den samlede kvalitet.